

منظومه فکری امام خمینی (ره)

عبدالحسین خسروپناه
و جمعی از پژوهشگران

فهرست اجمالی

- پیشگفتار ۳۱
مقدمه / عبدالحسین خسروپناه ۳۵

بخش اول: نظام‌های بینشی و نگرشی (جهان‌بینی اسلامی)

- فصل اول: منطق فهم اسلام / حسن پناهی آزاد ۷۱
فصل دوم: خداشناسی توحیدی / محمدحسن قدردان قراملکی ۱۱۷
فصل سوم: ولایت‌شناسی / حسین روحانی نژاد ۱۴۷
فصل چهارم: اسلام‌شناسی / محمدتقی سهرابی فر ۱۷۹
فصل پنجم: جهان‌شناسی اسلامی / بهروز محمدی منفرد ۲۰۵
فصل ششم: انسان‌شناسی اسلامی / رضا میرزایی ۲۲۵
فصل هفتم: جامعه اسلامی / فاضل حسامی ۲۵۹

بخش دوم: نظام‌های منشی و رفتاری اسلام

- فصل اول: نظام معنویت اسلامی / محمدجواد رودگر ۲۹۳
فصل دوم: نظام اخلاق اسلامی / محسن سادات کیایی ۳۲۳
فصل سوم: نظام تربیتی اسلام / علی همت‌بناری ۳۷۳
فصل چهارم: نظام عبادی اسلام / قاسم بابایی ۴۰۹

بخش سوم: نظام‌های اجتماعی اسلام

- فصل اول: نظام فرهنگ اسلامی / علی ذوعلم ۴۵۱

فصل دوم: نظام علمی اسلام / حسین صالحی مالستانی	۴۸۵
فصل سوم: نظام مدیریت اسلامی / علی آقاپیروز	۵۲۹
فصل چهارم: نظام سیاست اسلامی / بهرام اخوان کاظمی	۵۶۹
فصل پنجم: نظام اقتصاد اسلامی / احمدرضا صفا	۶۱۵
فصل ششم: نظام حقوق اسلامی / حجت‌الله فتحی	۶۶۷
فصل هفتم: نظام قضایی اسلام / سیداحمد حبیب‌نژاد	۶۹۱
فصل هشتم: نظام امنیتی - دفاعی اسلام / علی اصغر همتیان	۷۱۳

بخش چهارم: اهداف اجتماعی اسلام

فصل اول: استقلال اسلامی / سیدمرتضی نبوی، صالح اسکندری	۷۴۵
فصل دوم: آزادی اسلامی / علی حسن‌زاده	۷۷۵
فصل سوم: عدالت اسلامی / سلیمان خاکبان، رقیه یوسفی	۸۰۹
فصل چهارم: پیشرفت اسلامی / عطاءالله رفیعی آتانی	۸۵۱
فصل پنجم: تمدن اسلامی / عبدالحسین خسروپناه، مهدی شاهرخ اصفهانی	۸۷۵
جمع‌بندی	۹۱۳
فهرست منابع	۹۱۵
فهرست آیات	۹۳۱
فهرست روایات	۹۳۹
نمایه	۹۴۳

پیشگفتار

در پرتو پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، بار دیگر دین و معرفت دینی به ویژه تعالیم متعالی اسلامی، به عنوان فکر و فرهنگ مترقی و نجات بخش آدمی، در عرصه حیات انسان معاصر ظاهر شد. تجدید حیات تعالیم و حیاتی و ارزش های اسلامی از سویی سبب بیداری و خودباوری ملت های مسلمان و احیای روح ستم ستیزی در آنان شد و از دیگر سو باعث نمایان تر شدن سست پایگی مسلک ها و مکاتب بشری و نظام های مبتنی بر آن ها گشت. بایستگی تحقیقات دقیق و منسجم، نظریه پروری و نوآوری پیرامون زیرساخت های اندیشه دینی و نظامات اجتماعی مبتنی بر آن و ضرورت پرداخت علمی و روزآمد به حوادث واقعه فکری، به فراخور شرایط کنونی و درخور این رستخیز عظیم و نیز لزوم آسیب شناسی در حوزه فرهنگ ملی و باورداشت های رایج دینی به منظور عرضه صحیح و دفاع معقول از اندیشه دینی و زدودن پیرایه های موهوم و موهون از ساحت قدسی دین و تبیین و عرضه صحیح و دفاع معقول از اندیشه دینی و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری اقشار تحصیل کرده و نسل جوان کشور، تأسیس نهاد علمی پژوهشی و آموزشی، دانشگاهی و حوزوی ممحض و کارآمدی را فرض می نمود.

بر این اساس «پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی» به عنوان یک نهاد علمی فکری حسب الأمر و بر اساس نظر رهبر فرهیخته انقلاب اسلامی آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) و با تلاش فراوان آیت الله علی اکبر رشاد در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد.